

Οι λαμπρές γυναίκες της Άμφισσας

Μία ιστορία για μικρά
και μεγάλα παιδιά...

Οι λαμπρές
γυναίκες
της Άμφισσας

*Μία ιστορία για μικρά
και μεγάλα παιδιά...*

Συγγραφή κειμένου: Αθανασία Ψάλτη

Εικονογράφηση: Βιβή Μαρκάτου

Επιμέλεια κειμένου: Βασιλική Κρασιά

Οικονομική υποστήριξη: Γιώργος Αλιπαρμάκης, Ιωάννα Παπανικολάου

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Σπήλιος Πίστας

Σχεδιασμός: UrStage

ISBN: 978-960-386-621-3

© 2023 - Υπουργείο Πολιτισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων
και Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος

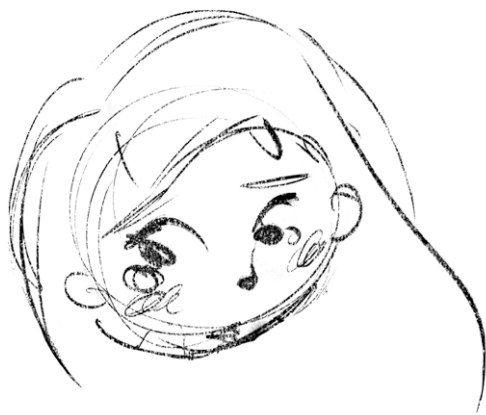

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

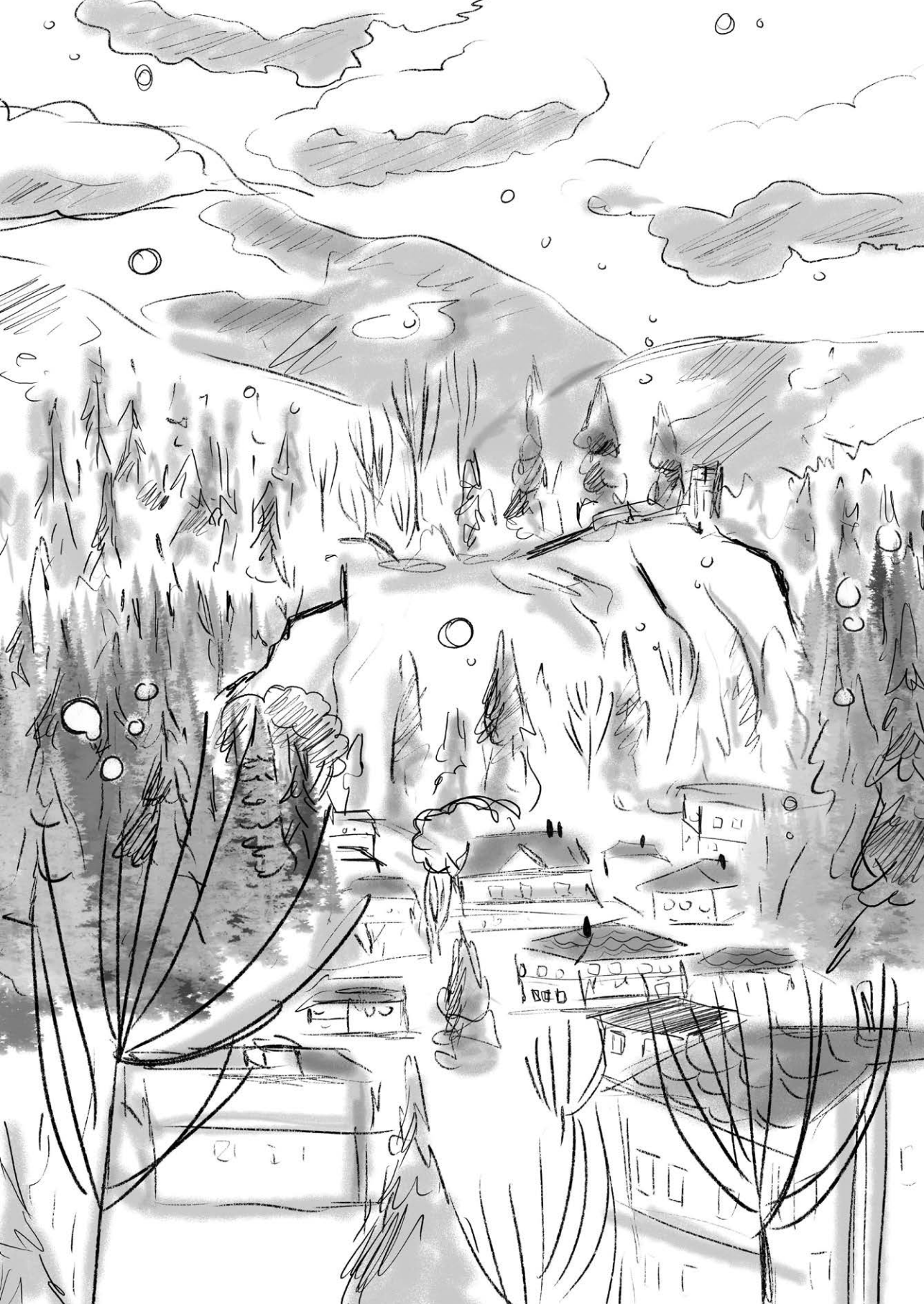
delphi.culture.gr

Δεν την ένοιαζε τη Λενιώ ούτε το κρύο ούτε αυτή η μολυβένια ομίχλη που είχε απλωθεί παντού και σκέπαζε σαν πυκνοϋφασμένος πέπλος όλη την πόλη. Το μικρό κορίτσι γνώριζε εξάλλου κάθε πέτρα και σκαλί της Πύλης της Ωριάς τόσες φορές που την είχε ανέβει. Πήγαινε λοιπόν για ακόμη μια φορά στο καταφύγιό της, στα «χαλάσματα της βασίλισσας», στον μικρό περίβολο του Κάστρου.

Εκεί που από μικρούλα μαζί με τον παππού Βασίλη θαύμαζαν τα όμορφα βουνά που αγκάλιαζαν την πόλη. Και ας στεναχωρούσαν τη μητέρα της, την Ειρήνη, αυτοί οι μακρινοί περίπατοι. «Δεν πρέπει να κουράζεται το παιδί», την άκουγε συχνά να μαλώνει τον παππού της. Η Λενιώ είχε «μια μικρή δυσκολία στη βάδιση», όπως χαμηλόφωνα εξηγούσε πάντα η μητέρα της κάθε φορά που η μικρούλα άλλαζε τάξη στο σχολείο.

Μα τη Λενιώ δεν την κούρασε ποτέ η ανάβαση στο Κάστρο. Μέσα στις πέτρες και τα χαλάσματα, στο πιο ψηλό σημείο της πόλης, έβρισκε τη δική της ελευθερία... Καθισμένη δίπλα στον παππού της μπορούσε να αγναντεύει ώρες πέρα από τους Δελφούς τον χιονισμένο Παρνασσό και να μαθαίνει όμορφες και παράξενες ιστορίες για κάποιες χαμένες πατρίδες. Αν και απόφοιτος Δημοτικού, ο κύριος Βασίλης είχε το πηγαίο χάρισμα του λόγου. Και με τις λέξεις του, που έμοιαζαν διαμάντια ακατέργαστα, ζωγράφιζε την προκυμαία της Σμύρνης, την προσφυγιά, τους γονείς του που τον έφεραν στα σπάργανα το 1922 στην Ιτέα πρώτα και μετά στα Σάλωνα. Εργάστηκε η οικογένεια του κυρίου Βασίλη χρόνια στις ελιές και μετά από καιρό χάρη στον μόχθο τους πήραν τα δικά τους χωράφια.

Τα κτήματα αυτά τα αυγάτισε ο παππούς μετά την επιστροφή του από τον πόλεμο του 1940 και, όταν ο γιος του, ο πατέρας της Λενιώς, αποφάσισε να σπουδάσει μαθηματικός, τα νοίκιασε στους ανιψιούς του. «Σε περιμένουν, Λενιώ μου, μου να καλοπαντρευτείς για να τα φροντίσεις εσύ μια μέρα. Να γυρίσουν στη φαμίλια μας. Μην μου μείνει το μαράζι» της έλεγε συχνά ο κύριος Βασίλης. Χαμογελούσε η Λενιώ με συγκατάβαση, αν και βαθιά μέσα της άλλα όνειρα την συνέπαιρναν...

Όταν η Δενιώ πήρε τον ρόλο της Γοργούλας, ήταν η πιο ευτυχισμένη μέρα της ζωής της. Η δασκάλα της, η κυρία Ελπίδα, της ανακοίνωσε ότι ο Σύλλογος των διδασκόντων την είχε επιλέξει για τον πρωταγωνιστικό ρόλο στο θεατρικό έργο «Οι λαμπρές γυναίκες της Άμφισσας» που θα ανέβαινε για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια των εορτασμών για την απελευθέρωση της πόλης. Ο χρόνος ήταν λίγος και η Δενιώ με τη βοήθεια της μητέρας της κάθε βράδυ αποστήθιζε κάθε λέξη και κάθε τελεία του έργου του Δημήτριου Καστριώτη, ενός άγνωστου έως πρότινος θεατρικού συγγραφέα.

Η αλήθεια είναι ότι δεν υπήρχε καμία πληροφορία για τη ζωή του Καστριώτη πλην ενός δακτυλογραφημένου κειμένου που παραδόθηκε πριν από δύο χρόνια στη Δημοτική Βιβλιοθήκη από τον επί σειρά ετών διευθυντή του ταχυδρομείου της πόλης. Ο διευθυντής, τακτοποιώντας τα χαρτιά του, πριν βγει σε σύνταξη, βρήκε καταχωνιασμένο έναν πολυκαιρισμένο φάκελο της δεκαετίας του 1960, σφραγισμένο ακόμα. Αποστολέας ήταν η Ακαδημία Αθηνών και παραλήπτης ο Δημήτριος Καστριώτης, κάτοικος Άμφισσας, άγνωστης διεύθυνσης. Μαζί με το δακτυλογραφημένο κείμενο υπήρχε και μία επιστολή, η οποία ανέφερε ότι ο Δημήτριος Καστριώτης είχε λάβει το δεύτερο βραβείο στο θεατρικό διαγωνισμό νέων του έτους 1961 για το έργο του «Οι λαμπρές γυναίκες της Άμφισσας», και καλούσε τον συγγραφέα να παραστεί στην εκδήλωση βράβευσης παραμονές Χριστουγέννων.

Το κείμενο του Καστριώτη καταχωρήθηκε στη βιβλιοθήκη της πόλης και έπεσε τυχαία στα χέρια της Ελπίδας, η οποία εισηγήθηκε στο Δημοτικό Συμβούλιο την παρουσίασή του με ηθοποιούς τις μαθήτριες και τους μαθητές της έκτης τάξης του Δημοτικού. Το θέμα του έργου ήταν η ζωή των γυναικών στην πόλη της Άμφισσας κατά τους αρχαίους χρόνους, ενώ πρωταγωνιστές ήταν η Γοργούλα και ο Ανδραίμων, δύο νέα παιδιά που έζησαν τον 2ο αιώνα π.Χ. Όταν το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα να παρουσιαστεί το έργο του Καστριώτη, η Ελπίδα ένιωσε μεγάλη ικανοποίηση.

Όλα κυλούσαν αρμονικά, οι πρόβες είχαν μεγάλη επιτυχία και η κυρία Τασία, η καθαρίστρια του σχολείου, ανέλαβε να ράψει τα κουστούμια, τα οποία θα ζήλευε ένας πραγματικός θίασος. Την ίδια χαρά ένιωθε και η Λενιώ, μέχρι που ένα απομεσήμερο άκουσε τυχαία τα πειράγματα των συμμαθητών της: «Θα χαλάσει την παράσταση», «η Γοργούλα θα ήταν πανέμορφη», «θα γελούν όλοι...». Οι λέξεις αυτές την χτύπησαν σαν κεραυνός! Έγιναν πίκρα και θυμός και γρήγορα πήραν τη μορφή μικρών διάφανων κρυστάλλων που έτρεχαν απ' τα μεγάλα μάτια της. Στο Κάστρο Της λοιπόν θα έβρισκε παρηγοριά. Ήταν αργά, κανείς δεν θα την έβλεπε. Πράγματι, μόνο οι αρχαιολόγοι αποτύπωναν τον φράγκικο Πύργο, αλλά και εκείνοι πάνω στις σκαλωσιές δεν πρόσεξαν το μικρό κορίτσι που πέρασε ξυστά μέσα από τα θεόρατα τείχη και χώθηκε στο εσωτερικό του Κάστρου.

Καθισμένη στον ξύλινο πάγκο με θέα τον ασημόχρυσο ελαιώνα μπόρεσε πια να ανασάνει... «Λενιώ μου, μόνη σου ήρθες εδώ;» άκουσε ξαφνικά μία γνώριμη φωνή. Την παρουσία του δεν είχε υπολογίσει και ξαφνιασμένη γύρισε προς το μέρος του. Ο κύριος Δρόσος, ο καλός φίλος του παππού της και σπουδαίος μελετητής της Ιστορίας, με τα λευκά μπαμπακένια μαλλιά και τα κοκάλινα γυαλιά έστεκε δίπλα της και έτεινε προς το μέρος της ένα βαμβακερό μαντίλι με κεντημένα τα αρχικά του, Δ.Κ. Το πήρε λέγοντας ένα αχνό «ευχαριστώ» την ίδια στιγμή που εκείνος από λεπτότητα κάθισε στην άλλη άκρη του πάγκου. Αντιλαμβανόμενος την ταραχή του μικρού κοριτσιού, δεν περίμενε τη δική της απάντηση. Αντίθετα άρχισε να της μιλά για τον λόγο της δικής του επίσκεψης στο Κάστρο των Σαλώνων και συγκεκριμένα για μία νέα ιστορική μελέτη του για την Ελένη Καντακουζηνή Φαντρίκ και την κόρη της Μαρία, τις τελευταίες κόμισσες των Σαλώνων. Οι δύο άτυχες γυναίκες, κληρονόμοι της κομητείας των Σαλώνων, μάταια προσπάθησαν να αντισταθούν στον Βαγιαζήτ, τον Οθωμανό κατακτητή. Ο Σουλτάνος, αφού τις αιχμαλώτισε στο χαρέμι του, στη συνέχεια τις καταδίκασε σε θάνατο.

Ο κύριος Δρόσος είχε εντοπίσει στην Εθνική Βιβλιοθήκη ένα χειρόγραφο της Ελένης Καντακουζηνής που άλλαζε τελείως όσα γνωρίζαμε ως σήμερα για τη ζωή της. Φαίνεται λοιπόν ότι, πριν την κατάληψη της πόλης από τους Οθωμανούς, η σπουδαία κόμισσα είχε δωρίσει μεγάλα ποσά και είχε ανεγείρει σημαντικά κτίσματα μέσα στο Κάστρο της Άμφισσας, τόσο για την άμυνα όσο και για να στεγάσει γυναίκες, άπορες και κατατρεγμένες, οι οποίες εργάζονταν υφαίνοντας πολυτελή ενδύματα με χρυσοκλωστές και δερμάτινους επενδύτες.

«Ήταν όμορφη η Ελένη Καντακουζηνή;» τον διέκοψε η Λενιώ. Τα 'χασε ο κύριος Δρόσος. Ποτέ δεν τον είχε απασχολήσει αυτό το ερώτημα. Και δεν θα έλυνε και κανένα ιστορικό ζήτημα η ομορφιά ή μη της Ελένης. «Δεν γνωρίζουμε, Λενιώ μου, αλλά σίγουρα η εξωτερική εμφάνιση της κόμισσας δεν έπαιξε κανένα ρόλο στην ιστορία. Η Ελένη είχε άλλες αρετές...». Και πράγματι, η Ελένη Καντακουζηνή διέθετε υψηλή μόρφωση, σπάνια για γυναίκες κατά τον Μεσαίωνα, ευστροφία και θάρρος.

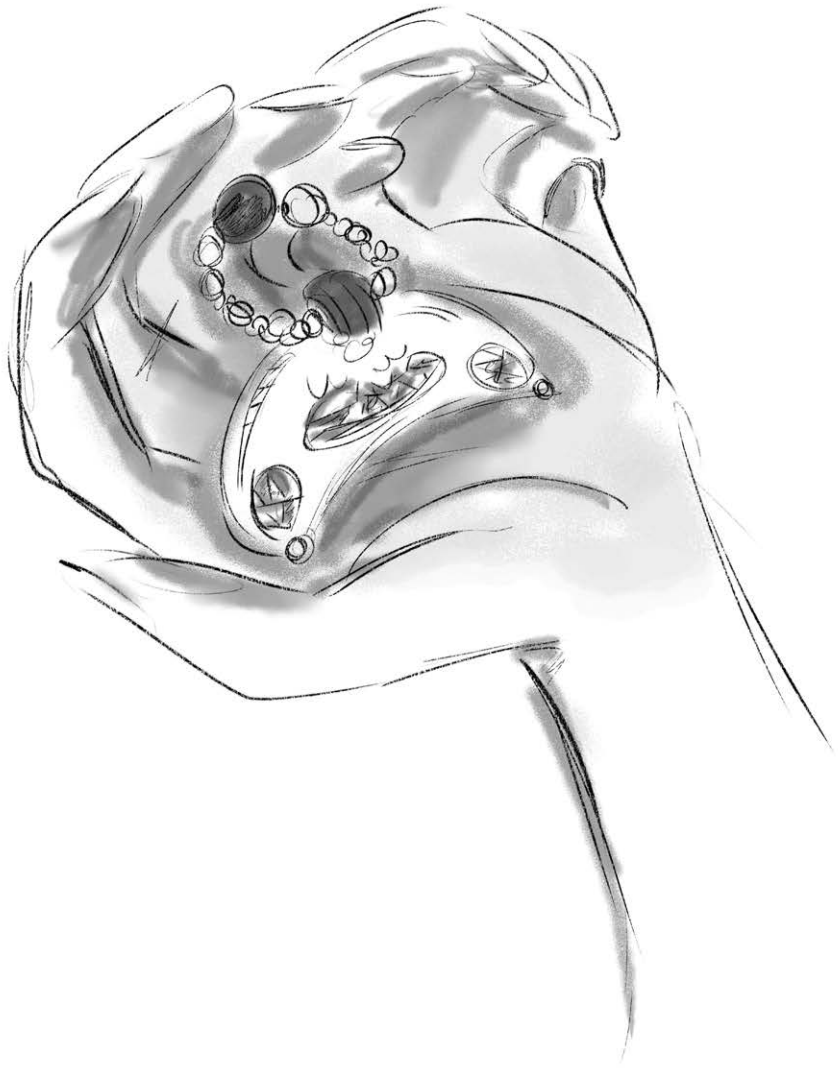

Ο χαμός της εξάλλου σφράγισε μία ολόκληρη εποχή πολλών αιώνων. Ρωμαίοι κατακτητές, Βυζαντινοί αυτοκράτορες, Φράγκοι ιππότες, Καταλανοί άρχοντες και Οθωμανοί σουλτάνοι κατέλαβαν διαδοχικά το Κάστρο της πόλης της Άμφισσας, μέχρι αυτό να απελευθερωθεί από τους αγωνιστές του Πανουργιά με το ξέσπασμα της Επανάστασης.

Η Λενιώ, όπως θα συνέβαινε με κάθε μικρό παιδί που ξεχνά γρήγορα όσα το έχουν αποκαρδιώσει, όταν μπροστά του ξετυλίγεται ένας άγνωστος και μυθικά πλασμένος κόσμος, αφέθηκε να ακούει την εξιστόρηση του Δρόσου. «Και τελικά τι απέγινε η Ελένη;» τον ρώτησε η Λενιώ, αλλά μέχρι αυτός ν' απαντήσει, ακούστηκε η φωνή της Ειρήνης από το βάθος του Κάστρου, η οποία έτρεξε προς το μέρος των δύο και αγκάλιασε σφιχτά το παιδί της. «Τι συνέβη;» τη ρώτησε. «Για ποιο λόγο έφυγες από την πρόβα; Η δασκάλα σου ανησύχησε». Στην απορία του Δρόσου η Ειρήνη μίλησε για το θεατρικό έργο «Οι λαμπρές γυναίκες της Άμφισσας», το οποίο θα παρουσιαζόταν στη γιορτή της πόλης παρουσία του Δημάρχου και όλων των επισήμων με πρωταγωνίστρια τη Λενιώ. Η Ειρήνη ακούγοντας δύο μήνες τη Λενιώ να διαβάζει

τον ρόλο της, σχεδόν τον είχε μάθει απέξω... Η Γοργούλα ήταν μια έξυπνη και φιλομαθής κοπέλα, η οποία έζησε στην Άμφισσα στους αρχαίους χρόνους. Οι γονείς της ήταν εύποροι και είχαν φροντίσει να παρακολουθεί η κόρη τους μαθήματα στο σπίτι, αφού τα κορίτσια κατά την αρχαιότητα δεν πήγαιναν στο σχολείο. Η Γοργούλα τα απογεύματα βοηθούσε τη μητέρα της στον αργαλειό, έπαιζε με τις φίλες της στην αυλή του σπιτιού και πήγαινε στην κρήνη της πόλης για να πάρει νερό με το σταμνάκι της. Ήταν μόλις 16 χρόνων, όταν γνώρισε τον Ανδραίμονα που την περνούσε δύο χρόνια.

Ο νέος ήταν από οικογένεια φτωχή και εργαζόταν μέρα και νύχτα στο μαγαζί του θείου του που επεξεργαζόταν και πουλούσε δέρματα. Η Γοργούλα ένοιωθε μεγάλη συμπάθεια για τον Ανδραίμονα, αλλά και εκείνος ονειρευόταν ότι, αν μάζευε αρκετά χρήματα, θα μπορούσε να τη ζητήσει σε γάμο. Όταν η Γοργούλα έμαθε ότι ο πατέρας της είχε κανονίσει τον γάμο της με έναν πλούσιο γείτονά της, χωρίς καν να τη ρωτήσει, όπως ήταν το έθιμο της εποχής, έφυγε βράδυ από το σπίτι και ανέβηκε στο ιερό της Αθηνάς, στην Ακρόπολη της πόλης, για να προσευχηθεί και να ζητήσει βοήθεια από τη θεά. Αλίμονο! Ξαφνικά ξέσπασε καταιγίδα και κεραυνοί άρχισαν να πέφτουν στην πόλη. Η Γοργούλα φοβήθηκε και τρέχοντας μπλέχτηκαν τα δερμάτινα σανδαλάκια της με τον πλουμιστό χιτώνα, γλίστρησε και χτύπησε στον περίβολο του ιερού. Το κακό νέο διαδόθηκε γρήγορα στη μεγάλη πόλη.

Οι γονείς αποχαιρέτησαν τη μικρή κόρη με όλες τις τιμές, με θυμιάματα, έλαια και αρώματα, και η μάνα της τοποθέτησε στο στήθος της ένα οικογενειακό κειμήλιο, ένα χρυσό κόσμημα σε σχήμα ημισέληνου από ημιπολύτιμους λίθους. Όταν τελείωσε η ταφή και το δείπνο για όλους τους συγγενείς, στήθηκε ένα επιτύμβιο μαρμάρινο μνημείο με το όνομα της Γοργούλας, για να στέκουν οι διαβάτες και να λυπούνται για το άτυχο κορίτσι. Η μάνα της αποσύρθηκε στον γυναικωνίτη και δεν την ξαναείδε ποτέ κανείς, ενώ ο πατέρας της γύρισε γρήγορα στις επιχειρήσεις του, στα συμπόσια και τις συζητήσεις στην Αγορά. Η καρδιά του Ανδραίμονα δεν άντεξε τη στεναχώρια και ράγισε σύντομα.

Μετά τα τραγικά γεγονότα, η πόλη άρχισε να υποφέρει από λοιμό. Τα αμπέλια ξεράθηκαν, οι γυναίκες δεν είχαν γάλα για να ταΐσουν τα μωρά και τα ζώα έπαυσαν να γεννούν. Οι έμποροι που έφταναν στην πόλη, δεν έβρισκαν εμπορεύματα ν' αγοράσουν, και οι προμήθειες σε τρόφιμα άρχισαν να λιγοστεύουν. Ακόμη και οι επτά κρήνες, για τις οποίες άλλοτε η πόλη ήταν φημισμένη, στέρεψαν και αυτές. Τότε οι άρχοντες που ήταν σε απόγνωση, έστειλαν στο μαντείο των Δελφών απεσταλμένους για να λάβουν χρησμό για τη σωτηρία της πόλης τους. Η Πυθία απάντησε ότι, μόνον εάν παντρευόταν η Γοργούλα τον Ανδραίμονα, θα επέστρεφε η κανονική ζωή στην πόλη.

Οι άρχοντες σάστισαν με τον χρησμό, αφού κανένας γάμος δεν μπορούσε

να γίνει ανάμεσα σε δύο νέους που είχαν χαθεί. Ένας ηλικιωμένος όμως, ο Αρίστιππος, πρότεινε να γίνει μία ιερή τελετή προς τιμήν των δύο νέων, ώστε να δοξαστούν και να ανακηρυχθούν σε οικιστές της Άμφισσας. Η πρόταση του Αρίστιππου έγινε δεκτή πανηγυρικά από τη Βουλή και η πόλη διοργάνωσε μία λαμπρή τελετή για να τιμήσει τη Γοργούλα και τον Ανδραίμονα, και κάλεσε όλες τις συμμαχικές πόλεις να λάβουν μέρος στους εορτασμούς. Την τελευταία ημέρα των εορτασμών μία πομπή χιλίων γυναικών ενδεδυμένων με λεπτοϋφασμένους χιτώνες και πολύχρωμα ιμάτια ανηφόρισε προς τον ναό της Αθηνάς στην Ακρόπολη, προσφέροντας στο ξύλινο ξόανο, που είχε φέρει ο Θόας από την Τροία, έναν ολόχρυσο πέπλο, κοσμήματα από χαλκό και ασήμι, θυμιάματα και αρώματα.

Οι άνδρες θυσίασαν εκατό ταύρους για να τιμήσουν τους νέους οικιστές, και όλοι μαζί, γυναίκες, άνδρες και παιδιά, πλούσιοι και φτωχοί, πολίτες, μέτοικοι και δούλοι, κάθισαν σε ένα τεράστιο τραπέζι, έφαγαν και ήπιαν. Και δεν σταμάτησαν εκεί οι χαρές! Η πόλη ψήφισε ειδικούς νόμους που έδιναν το δικαίωμα στις γυναίκες να παρακολουθούν θεατρικές παραστάσεις και να λαμβάνουν μέρος σε πανελληνίους αγώνες, στους Δελφούς και την Ολυμπία. Απελευθέρωσαν ακόμη με ειδικά διατάγματα όλους τους δούλους και μάλιστα οι αποφάσεις αυτές χαραχτήκαν στο μαντείο των Δελφών.

Η Αθηνά ευφράνθηκε τόσο πολύ, που όχι μόνον απάλλαξε την πόλη από το μiasma και όλα τα δεινά, αλλά της προσέφερε ως δώρο το αγαπημένο της φυτό, την ελιά, για να ζήσουν πλουσιοπάροχα τα παιδιά των κατοίκων και τα παιδιά αυτών για περισσότερο από 3.000 χρόνια. Πράγματι οι πηγές της πόλης γέμισαν με γάργαρο νερό, τα κοπάδια άρχισαν να γεννούν και οι γυναίκες να θηλάζουν τα μωρά. Γύρω από την πόλη σχηματίστηκε ένας υπέροχος ελαιώνας, που έθρεψε με το ξακουστό λάδι και τις φημισμένες ελιές τους κατοίκους, γεμίζοντάς τους με πλούτη και αγαθά και συνεχίζοντας έως και τις ημέρες μας να τρέφει τους απογόνους εκείνων. Έτσι λοιπόν η Άμφισσα έγινε λαμπρή χάρη στις λαμπρές γυναίκες και στο σθένος της Γοργούλας που πλέον την αποκαλούσαν Γόργη.

Ο Δρόσος άκουγε την αφήγηση της Ειρήνης και τόσο οι μνήμες που είχαν ξεχυθεί όσο και η απορία που τον είχε κυριεύσει, δεν του επέτρεψαν ν' απαντήσει στην πρόσκληση της Λενιώς να παραστεί στην παράσταση. Ίσως να μην βγήκε ποτέ από τα χείλη του η φράση «Με χαρά» στην πρόσκλησή της. Η Ειρήνη τον ευχαρίστησε και πιάνοντας από το χέρι τη Λενιώ ξεκίνησαν την κατάβαση προς την πόλη. «Πρέπει να βιαστούμε, Λενιώ μου. Μάλλον έρχεται καταιγίδα».

Ο Δρόσος έμεινε για λίγη ώρα να κοιτάζει τις δύο γυναίκες να κατηφορίζουν. Σκέφτηκε πόσοι αγώνες είχαν γίνει και πόσοι αιώνες είχαν περάσει από την εποχή της μυθικής Γοργούλας και της Ελένης Καντακουζηνής, ώστε οι γυναίκες στον εικοστό πρώτο αιώνα να έχουν ίσα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα με τους άνδρες. Ήρθε η σειρά του να σκουπίσει τα δικά του ακάνθινα πετράδια. Το 1961 ήταν μόλις 20 χρόνων, όταν κατέθεσε στην Ακαδημία Αθηνών το δακτυλογραφημένο κείμενο με το θεατρικό έργο «Οι λαμπρές γυναίκες της Άμφισσας», για να λάβει μέρος σε ένα διαγωνισμό θεατρικού έργου με ιστορικό θέμα. Τη λάτρευε από μικρός την Ιστορία, ντράπηκε όμως και χρησιμοποίησε το ψευδώνυμο Δημήτριος Καστριώτης.

Όταν τηλεφώνησε στην Ακαδημία, για να μάθει τα αποτελέσματα του διαγωνισμού, απογοητεύθηκε πραγματικά. Η αυστηρή φωνή στην άλλη άκρη του τηλεφώνου απάντησε ότι το έργο του είχε απορριφθεί από την Ακαδημία. Δύο εβδομάδες μετά έφυγε για την Ευρώπη. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του και γύρισε στην Άμφισσα μετά από πολλά χρόνια, όταν η ιστορία της πρώτης και τελευταίας απόπειρας να γίνει θεατρικός συγγραφέας, είχε ξεχαστεί. Αυτό το οποίο δεν γνώριζε ο κύριος Δρόσος, ήταν ότι ένα μέλος της επιτροπής, η αρχαιολόγος Σέμνη Καρούζου, γοητεύτηκε από το έργο του, άσκησε το δικαίωμα της ένστασης και στην επανεξέταση τελικώς βραβεύτηκε με το δεύτερο βραβείο ανάμεσα σε 235 συμμετοχές. Όταν έφτασε η επιστολή της Ακαδημίας, ήταν πολύ αργά. Ο φάκελος με τον άγνωστο παραλήπτη έμεινε για περισσότερα από πενήντα χρόνια σε ένα ντουλάπι στο ταχυδρομείο, μέχρι να παραδοθεί στη βιβλιοθήκη.

Γύρισε ο Δρόσος το βλέμμα στον ουρανό και τον παραξένεψε που τα μολυβένια σύννεφα είχαν απομακρυνθεί. Αντίθετα ένα τεράστιο ουράνιο τόξο αγκάλιαζε όλη την πόλη και τον ελαιώνα μαζί και χάριζε στην ατμόσφαιρα μια υπέροχη στραφταλίζουσα διαύγεια. Ένωσε μέσα στην καρδιά και την ψυχή του αυτήν την απρόσμενη ομορφιά του σύμπαντος και ευχαρίστησε όλη την πλάση για τη μοναδική ευτυχία που η Ζωή του είχε χαρίσει...

Ανακαλύπτοντας τη Φωκίδα

Εκπαιδευτικές δράσεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους
της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων
και Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων
Φωκίδος

delphi.culture.gr